

V Bruseli 22. mája 2018
(OR. en)

8954/18

DEVGEN 66
ACP 37
FIN 386
RELEX 406
ENER 145
CLIMA 81

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Dátum:	22. mája 2018
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	8550/18
Predmet:	Energetika a rozvoj – závery Rady (22. mája 2018)

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o energetike a rozvoji, ktoré Rada prijala na svojom 3 618. zasadnutí 22. mája 2018.

Energetika a rozvoj

Záver Rady

1. S cieľom dosiahnuť ciele v oblasti trvalo udržateľného rozvoja (SDG) a naplniť záväzok „na nikoho nezabudnúť“ sa EÚ a jej členské štáty usilujú uvoľniť potenciál sektora energetiky tým, že nákladovo efektívnym spôsobom realizujú tri vzájomne prepojené kľúčové ciele v oblasti energetiky a rozvoja: 1. riešenie nedostatočného prístupu k energii; 2. zvýšenie energetickej efektívnosti a výroby energie z obnoviteľných zdrojov a 3. prispievanie k celosvetovému boju proti zmene klímy v súlade s Parížskou dohodou a súvisiacimi vnútroštátne stanovenými príspevkami, ktoré predložili zmluvné strany.¹
2. Rozvojovým partnerským krajinám Rada pripomína, že EÚ a jej členské štáty riešia energetickú chudobu na všetkých úrovniach tým, že prispievajú k tomu, aby bol univerzálny prístup k energii cenovo dostupný, moderný, spoľahlivý a udržateľný, s výrazným zameraním na energiu z obnoviteľných zdrojov, energetickú efektívnosť a dobré riadenie energetických systémov. Rada uznáva, že prístup k energii je mimoriadne dôležitý na odstránenie chudoby a že transformácia energetiky je nevyhnutná na splnenie cieľov programu trvalo udržateľného rozvoja do roku 2030 vrátane cieľov trvalo udržateľného rozvoja. Rada vyzýva všetky zainteresované strany, aby svoju podporu zamerali najmä na chudobných ľudí a citlivé zemepisné oblasti, a to aj prostredníctvom príslušných nástrojov sociálnej politiky. Rada zdôrazňuje, že energetická chudoba a jej súvisiace dôsledky patria medzi hlavné príčiny neregulárnej migrácie, keďže nútia ľudí sťahovať sa za lepšími životnými podmienkami.

¹ Ako sa uvádza v Európskom konsenze o rozvoji z roku 2017 (10108/17).

3. Rada zdôrazňuje, že prepojenia medzi sektormi majú potenciál maximalizovať viaceré prínosy a synergie prostredníctvom podpory udržateľnej energetiky ako hybnej sily v oblasti cieľov trvalo udržateľného rozvoja. Osobitná pozornosť by sa mala venovať prepojeniam medzi energetikou a inými témami vrátane odstránenia chudoby, rodovej rovnosti, zamestnanosti, udržateľného rastu poľnohospodárstva, potravinovej bezpečnosti, vzdelávania, zdravia, čistej vody a hygieny, mieru a bezpečnosti, utečencov a iných situácií vysídlenia. V záujme zvýšenia efektívnosti využívania zdrojov, využívania synergií a zlepšenia riadenia a väčšej súdržnosti politík v jednotlivých sektoroch bude nevyhnutné riešiť riziká kompromisov, a to okrem iného v oblasti udržateľnej energie, bezpečnosti potravín a vody. Rada ďalej zdôrazňuje, že je dôležité presadzovať politické iniciatívy a podporovať partnerské krajiny pri plánovaní, koordinovaní a uplatňovaní integrovaného prístupu s cieľom konkrétne sa venovať prepojeniam medzi pôdou, potravinami, vodou a energiou.
4. Rada uznáva potrebu začleňovania hľadiska rodovej rovnosti do všetkých opatrení v oblasti rozvoja a energetiky a pripomína záväzky uvedené v akčnom pláne EÚ pre rodovú rovnosť. Rada predovšetkým zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť rovnaký prístup mužov a žien k zdrojom energie a ich kontrolu nad nimi. Rada zdôrazňuje, že treba naďalej podporovať posilnenie postavenia žien, dievčat a mladých ľudí a ich rovnaké zapojenie sa do odvetvia energetiky, a to aj podporovaním podnikania žien, ich vzdelávania a odbornej prípravy, ako aj lepším prístupom k finančným zdrojom.

5. Rada pripomína svoje závery o energetike a rozvoji² a o vykonávaní globálnej stratégie EÚ³. Podpora Afriky a susedstva EÚ v ich energetickej transformácii na cenovo dostupnú, bezpečnú a udržateľnú energiu je dôležitou súčasťou vonkajšieho rozmeru energetickej únie EÚ. Podpora lepšej súdržnosti politík v oblasti energetiky a klímy, a to aj koordinovaním diplomacie v týchto oblastiach, s cieľom umožniť zosúladienie transformácie energetického systému s cieľmi Parížskej dohody bude takisto predstavovať dôležitý príspevok k odolnosti štátov a spoločností v partnerských krajinách. V súlade s globálnou stratégiou EÚ a Európskym konsenzom o rozvoji je EÚ pripravená podporovať všetky rozvojové partnerské krajiny v ich úsilí o transformáciu, ktorá je nevyhnutná na budovanie odolnosti a stability. Rada opätovne zdôrazňuje, že je potrebné plne dodržiavať medzinárodné normy v oblasti environmentálnej a jadrovej bezpečnosti v partnerských krajinách, ako sa uvádza v Európskom konsenze o rozvoji.
6. Rada ďalej zdôrazňuje, že transformácia sektora energetiky a zvyšok hospodárstva sú neoddeliteľné. Sektor energetiky ako kľúčová hybná sila hospodárstva má kľúčový význam pre udržateľný rozvoj.
7. Rada zdôrazňuje potrebu posilniť regionálnu a subregionálnu spoluprácu a kapacity v oblasti udržateľnej energie a zmeny klímy. Rada okrem toho podporuje úsilie o zvýšenie nákladovej účinnosti sektora energetiky, ktoré prispieva k regionálnej integrácii, obchodu a investíciám, ako napríklad regionálne centrá udržateľnej energetiky zakotvené v regionálnych hospodárskych spoločenstvách.

² 14839/16

³ 6981/17

8. Rada víta pracovný dokument útvarov Komisie s názvom Posilnenie úlohy rozvoja: vykonávanie nového Európskeho konsenzu o rozvoji v spolupráci v oblasti energetiky⁴. Rada predovšetkým súhlasí s tým, že pre dosiahnutie rozvojových cieľov v oblasti energetiky majú zásadný význam tieto tri faktory: i) podpora politickej zodpovednosti a partnerstiev v rámci vykonávania, ii) zlepšenie riadenia a reformy sektora energetiky a iii) podpora investícií primeranými politikami a regulačnými rámcami, a to aj prostredníctvom inovatívnych finančných nástrojov. Rada tiež zdôrazňuje, že je dôležité podporovať digitalizáciu sektora energetiky, keďže digitálne riešenia sa ukazujú ako nevyhnutné na zvládnutie rastúcej zložitosti energetických systémov. Rada tiež nabáda Komisiu, aby zvýšila zviditeľnenie, monitorovanie, výmenu znalostí a najlepších postupov, pokiaľ ide o opatrenia EÚ, a to aj spoluprácou v oblasti vedy, technológie a inovácie, energetiky a trvalo udržateľného rozvoja.
9. Rada schvaľuje rozhodnutia a záväzky v oblasti energetiky a rozvoja prijaté na samite Východného partnerstva a na 5. samite Africkej únie a Európskej únie, ktorý sa konal v novembri 2017.
10. Rada ďalej víta konkrétne kroky v oblasti energetiky a rozvoja vrátane pokroku, ktorý sa dosiahol iniciatívou EU4Energy a Africkou iniciatívou v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov. Rada uznáva potenciál iných partnerských iniciatív, ako je napríklad Medzinárodná aliancia pre slnečnú energiu.
11. V oblasti energetiky a rozvoja Rada podporuje využívanie udržateľného obstarávania s cieľom dosiahnuť primeranú rovnováhu medzi tromi piliermi trvalo udržateľného rozvoja – hospodárskym, sociálnym a environmentálnym – na obstarávanie tovaru, služieb alebo prác počas rôznych fáz projektov.
12. Rada opätovne potvrdzuje úlohu organizácií občianskej spoločnosti a miestnych orgánov ako rozhodujúcich partnerov na dosiahnutie cieľa trvalo udržateľného rozvoja č. 7, a to najmä ako partnerov pri umožňovaní prístupu k energii v mestských aj vidieckych oblastiach.

⁴ 15866/17

13. Rada zdôrazňuje, že je dôležité zmobilizovať všetky relevantné zainteresované strany vrátane súkromného sektora s cieľom zvýšiť investície, a to zmiernením finančných rizík a mobilizáciou ďalších zdrojov energie a rozvoja. Rada v tejto súvislosti oceňuje tematické iniciatívy podporované prostredníctvom kombinovaného financovania a víta návrh investičného okna pre udržateľnú energiu a konektivitu v rámci Európskeho fondu pre trvalo udržateľný rozvoj v rámci vonkajšieho investičného plánu. Tento nástroj podporuje investície a lepší prístup k financovaniu, a to aj v oblasti obnoviteľnej energie a energetickej efektívnosti. Pomáha partnerským krajinám a súkromnému sektoru v Afrike a európskom susedstve v úsilí o efektívne využívanie udržateľnej energie ako hnacej sily inkluzívneho hospodárskeho rastu a trvalo udržateľného rozvoja, a tým o riešenie špecifických sociálno-ekonomických základných príčin migrácie.
14. Rada oceňuje úsilie Komisie zamerané na posilnenie rozvoja a finančnej doplnkovosti pri operáciách kombinovaného financovania EÚ, predovšetkým v oblasti energetiky a rozvoja. Rada opätovne potvrdzuje záväzok EÚ a jej členských štátov využívať kombinované financovanie v súlade so zásadami stanovenými v akčnom programe z Addis Abeby o financovaní rozvoja.⁵
15. Rada pripomína, že EÚ a jej členské štáty budú zároveň presadzovať postupné zrušenie dotácií na environmentálne škodlivé fosílna palivá a podporovať riešenia, ktoré sú bezpečné a udržateľné, efektívne z hľadiska využívania zdrojov, šetrné ku klíme a účinnejšie prispievajú k odstraňovaniu chudoby.
16. Rada víta kroky na urýchlené vykonávanie cieľa trvalo udržateľného rozvoja č. 7 vrátane čistých riešení na varenie a kúrenie, zmenšovania rozdielov v prístupe k elektrickej energii a využívania potenciálu decentralizovaných a miestnych riešení v oblasti obnoviteľných zdrojov energie.

⁵ Výsledný dokument Tretej medzinárodnej konferencie o financovaní rozvoja: akčný program z Addis Abeby, bod 48 (15. júla 2015).

17. Rada zdôrazňuje dôležitosť globálnych partnerstiev v oblasti energetiky a rozvoja zameraných na posilnenie postavenia zainteresovaných strán na všetkých úrovniach s cieľom vykonať holistické transformačné procesy. Vyzýva preto členské štáty a Komisiu, aby zabezpečili účinnú spoluprácu a koordináciu, a to aj pri príprave 24. zasadnutia Konferencie zmluvných strán Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy a politického fóra na vysokej úrovni pre udržateľný rozvoj v roku 2018.
-